

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Supplementary Examination: March/April-2023

**Political Science (Optional) Paper-II
PA2 (IDS): Public Administration (IDS)**

**Day and Date: Saturday, 08/07/2023
Time: 3.00 PM To 5.00 PM**

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Who appoints the Comptroller and Auditor General of India?
a) President b) Governor c) Prime Minister d) Vice President
- 2 Who presents the budget in the Lok Sabha and gives the budget speech to the House?
a) Finance Minister b) Home Minister c) President d) Governor
- 3 What is a government financial plan for a fixed period?
a) Budget b) Economic Plan c) Audit d) None of the above
- 4 Who has said that financial plan is to have the muscles and Spinal cord of the state?
a) Richelue b) Vilobhi c) Harbert Simon d) L. D. White
- 5 Every year the budget must be approved by whom?
a) Parliament b) Judiciary c) Home Minister d) Finance Minister
- 6 Who executes the policies, plans, resolutions, and laws that are decided by the government?
a) Civil Servants b) Cabinet c) Governor d) President
- 7 Which level of administration is the authority given to delegated legislation?
a) Senior Officers b) Subordinate Officers c) Junior Officers d) None of the above
- 8 The creation of delegated legislations reduces the burden on the -----.
a) Legislature b) Executive c) Judiciary d) Cabinet
- 9 ----- due to the acquisition of power, senior administrative officers abuse their power and behave irresponsibly.
a) delegated legislation b) Mandatory c) Comprehensive d) Legislation
- 10 What does it mean to give legislative powers to secondary powers such as ministers and senior officials from Parliament?
a) Administrative adjudication b) delegated Legislation c) Constitutional laws d) Administrative rules
- 11 What is called giving people the right to vote online?
a) E-Democracy b) Democracy c) Bureaucracy d) Aristocratic System
- 12 What is the first and most important feature of good governance?
a) Public Participation b) To Vote c) Un-Efficiency d) Red – Tapism

- 13 What is called, when electronic devices are used in the administrative process?
a) E-Administration b) Red tapism Administration c) New Public Management d) New Public Administration
- 14 What is the tenure of member Union Public Service Commission?
a) 5 Years b) 3 Years c) 6 Years d) 4 Years
- 15 Who appoints the State Chief Information Commissioner?
a) Governor b) President c) Prime Minister d) Home Minister

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Estimate Committee.
- 2 Types of budgets.
- 3 Types of Delegated Legislation.
- 4 Importance of E-Governance.

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the Implementation of Budget in India.
- 2 Explain the demerits of the Delegated Legislation.
- 3 Write the powers and functions of the State Information Commission.
- 4 Explain the means of public participation.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the powers and functions of the Comptroller and Auditor General of India.
- 2 What is good governance? Describe the nature and function of good governance in India.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक यांची नियुक्ती कोण करते?
a) राष्ट्रपती b) राज्यपाल c) पंतप्रधान d) उपराष्ट्रपती
- 2 लोकसभेत अर्थसंकल्प कोण सादर करतो आणि सभागृहात अर्थसंकल्पीय भाषण देतो?
a) अर्थमंत्री b) गृहमंत्री c) राष्ट्रपती d) राज्यपाल
- 3 एका निश्चित कालावधीसाठी सरकारी आर्थिक योजना म्हणजे काय?
a) अर्थसंकल्प b) आर्थिक योजना c) लेखापरीक्षण d) वरीलपैकी काहीही नाही
- 4 आर्थिक योजना म्हणजे राज्याचे स्नायू आणि पाठीचा कणा होय असे कोणी म्हटले आहे?
a) रिचेल्यू b) विलोभी c) हार्वर्ट सायमन d) एल डी व्हाईट
- 5 दरवर्षी अर्थसंकल्प कोणाकडून मंजूर होणे आवश्यक आहे?
a) संसद b) न्यायपालिका c) गृहमंत्री d) अर्थमंत्री

- 6 सरकारने ठरवलेली धोरणे, योजना, ठराव आणि कायदे यांची अंमलबजावणी कोण करते?
a) नागरी सेवक b) मंत्रिमंडळ c) राज्यपाल d) राष्ट्रपती
- 7 प्रदत्त विधिनियमाला प्रशासनाच्या कोणत्या स्तरावर अधिकार दिले जातात?
a) वरिष्ठ अधिकारी b) अधीनस्थ अधिकारी c) कनिष्ठ अधिकारी d) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- 8 प्रदत्त विधीनियामांच्या निर्मितीमुळे ----- वरील जादाकामाचा ताण कमी होते.
अ) कायदेमंडळ ब) कार्यकारी मंडळ क) न्याय मंडळ ड) मंत्रिमंडळ
- 9 ----- सत्ता प्राप्त झाल्यामुळे प्रशासकीय वरिष्ठ अधिकारी सत्तेचा गैरवापर करून बेजबाबदार वृत्तीने वागतात.
अ) प्रदत्त विधीनियम ब) आज्ञाकारकता क) सर्वकष ड) कायदेनिर्मिती
- 10 संसदेकडून मंत्री, वरिष्ठ अधिकारी अशा दुय्यम सत्तेला कायदेनिर्मितीचे अधिकार देणे म्हणजे काय?
अ) प्रशासकीय न्यायनिवाडा ब) प्रदत्त विधीनियम क) घटनात्मक कायदे ड) प्रशासकीय नियम
- 11 लोकांना ऑनलाइन मतदानाचा अधिकार देणे याला काय म्हणतात?
a) ई-लोकशाही b) लोकशाही c) नोकरशाही d) खानदानी व्यवस्था
- 12 सुशासनाचे पहिले आणि सर्वात महत्त्वाचे वैशिष्ट्य काय आहे?
a) लोकसहभाग b) मत देणे c) अकार्यक्षमता d) लाल फितीचे धोरण
- 13 प्रशासकीय प्रक्रियेत इलेक्ट्रॉनिक उपकरणे वापरली जातात तेव्हा त्याला काय म्हणतात?
a) ई-प्रशासन b) लालफितीचे प्रशासन c) नवीन सार्वजनिक व्यवस्थापन d) नवीन सार्वजनिक प्रशासन
- 14 केंद्रीय लोकसेवा आयोगाच्या सदस्याचा कार्यकाळ किती असतो?
a) 5 वर्षे b) 3 वर्षे c) 6 वर्षे d) 4 वर्षे
- 15 राज्याच्या मुख्य माहिती आयुक्ताची नियुक्ती कोण करते?
a) राज्यपाल b) राष्ट्रपती c) पंतप्रधान d) गृहमंत्री

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 अंदाज समिती
- 2 बजेटचे प्रकार
- 3 प्रदत्त विधिनियमचे प्रकार
- 4 ई-गव्हर्नन्सचे महत्त्व

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 भारतात अर्थसंकल्पाची अंमलबजावणीचे स्पष्ट करा.
- 2 प्रदत्त विधिनियमचे दोष स्पष्ट करा.
- 3 राज्य माहिती आयोगाचे अधिकार आणि कार्ये लिहा.
- 4 लोकसहभागाचे साधने स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 भारताचे नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक यांचे अधिकार आणि कार्ये स्पष्ट करा.
- 2 सुप्रशासन म्हणजे काय? भारतातील सुप्रशासनाचे स्वरूप आणि कार्ये विषद करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Supplementary Examination: March/April-2023

**Political Science (Optional) Paper-II
PA2 (IDS): Public Administration (IDS)**

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक यांची नियुक्ती कोण करते?
a) राष्ट्रपती b) राज्यपाल c) पंतप्रधान d) उपराष्ट्रपती
Option 1
- 2 लोकसभेत अर्थसंकल्प कोण सादर करतो आणि सभागृहात अर्थसंकल्पीय भाषण देतो?
a) अर्थमंत्री b) गृहमंत्री c) राष्ट्रपती d) राज्यपाल
Option 1
- 3 एका निश्चित कालावधीसाठी सरकारी आर्थिक योजना म्हणजे काय?
a) अर्थसंकल्प b) आर्थिक योजना c) लेखापरीक्षण d) वरीलपैकी काहीही नाही
Option 1
- 4 आर्थिक योजना म्हणजे राज्याचे स्नायू आणि पाठीचा कणा होय असे कोणी म्हटले आहे?
a) रिचेल्यू b) विलोभी c) हार्वर्ट सायमन d) एल डी व्हाईट
Option 1
- 5 दरवर्षी अर्थसंकल्प कोणाकडून मंजूर होणे आवश्यक आहे?
a) संसद b) न्यायपालिका c) गृहमंत्री d) अर्थमंत्री
Option 1
- 6 सरकारने ठरवलेली धोरणे, योजना, ठराव आणि कायदे यांची अंमलबजावणी कोण करते?
a) नागरी सेवक b) मंत्रिमंडळ c) राज्यपाल d) राष्ट्रपती
Option 1
- 7 प्रदत्त विधिनियमाला प्रशासनाच्या कोणत्या स्तरावर अधिकार दिले जातात?
a) वरिष्ठ अधिकारी b) अधीनस्थ अधिकारी c) कनिष्ठ अधिकारी d) वरीलपैकी कोणतेही नाही
Option 1
- 8 प्रदत्त विधीनियामांच्या निर्मितीमुळे ----- वरील जादाकामाचा ताण कमी होते.
अ) कायदेमंडळ ब) कार्यकारी मंडळ क) न्याय मंडळ ड) मंत्रिमंडळ
Option 1
- 9 ----- सत्ता प्राप्त झाल्यामुळे प्रशासकीय वरिष्ठ अधिकारी सत्तेचा गैरवापर करून बेजबाबदार वृत्तीने वागतात.
अ) प्रदत्त विधीनियम ब) आज्ञाकारकता क) सर्वकष ड) कायदेनिर्मिती
Option 1
- 10 संसदेकडून मंत्री, वरिष्ठ अधिकारी अशा दुय्यम सत्तेला कायदेनिर्मितीचे अधिकार देणे म्हणजे काय?
अ) प्रशासकीय न्यायनिवाडा ब) प्रदत्त विधीनियम क) घटनात्मक कायदे ड) प्रशासकीय नियम
Option 2
- 11 लोकांना ऑनलाइन मतदानाचा अधिकार देणे याला काय म्हणतात?
a) ई-लोकशाही b) लोकशाही c) नोकरशाही d) खानदानी व्यवस्था
Option 1
- 12 सुशासनाचे पहिले आणि सर्वात महत्त्वाचे वैशिष्ट्य काय आहे?
a) लोकसहभाग b) मत देणे c) अकार्यक्षमता d) लाल फितीचे धोरण
Option 1
- 13 प्रशासकीय प्रक्रियेत इलेक्ट्रॉनिक उपकरणे वापरली जातात तेव्हा त्याला काय म्हणतात?
a) ई-प्रशासन b) लालफितीचे प्रशासन c) नवीन सार्वजनिक व्यवस्थापन d) नवीन सार्वजनिक प्रशासन
Option 1

14 केंद्रीय लोकसेवा आयोगाच्या सदस्याचा कार्यकाळ किती असतो?

- a) 5 वर्षे b) 3 वर्षे c) 6 वर्षे d) 4 वर्षे

Option 3

15 राज्याच्या मुख्य माहिती आयुक्ताची नियुक्ती कोण करते?

- a) राज्यपाल b) राष्ट्रपती c) पंतप्रधान d) गृहमंत्री

Option 1

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 अंदाज समिती

Ans:

2 बजेटचे प्रकार

Ans:

3 प्रदत्त विधिनियमचे प्रकार

Ans:

4 ई-गव्हर्नन्सचे महत्त्व

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 भारतात अर्थसंकल्पाची अंमलबजावणीचे स्पष्ट करा.

Ans:

2 प्रदत्त विधिनियमचे दोष स्पष्ट करा.

Ans:

3 राज्य माहिती आयोगाचे अधिकार आणि कार्ये लिहा.

Ans:

4 लोकसहभागाचे साधने स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 भारताचे नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक यांचे अधिकार आणि कार्ये स्पष्ट करा.

Ans:

2 सुप्रशासन म्हणजे काय? भारतातील सुप्रशासनाचे स्वरूप आणि कार्ये विषद करा.

Ans:
